

ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ • PATHS OF CULTURE

2

ΤΗΣ ΘΕΑΣ ΗΡΑΣ OF THE GODDESS HERA

Ακολουθήστε τη σήμανση
Follow the signs

ΨΑΡΙ – ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ – ΨΑΡΙ

9,3 χλμ. / 2 ώρες 15 λεπτά (κυκλική διαδρομή)
Βαθμός δυσκολίας: διαδρομή μέτριας δυσκολίας

Ξεκινάμε μέσα από τους ορεινούς αμπελώνες με προορισμό το διάσελο του χωριού. Η θέα από εκεί της ήρεμης κοιλάδας της Νεμέας με τους άπλετους αμπελώνες και του Μυκηναϊκού κέντρου των Αηδονιών είναι εξαιρετική.

Ανηφορίζουμε δεξιά για να βρεθούμε στο μικρό οροπέδιο του Αι - Θανάση και να «σκαφαλώσουμε» στα «λημέρια της Ήρας», στην κορυφή «Κουρκούλα». Η θέα είναι μαγευτική. Διακρίνονται η μεγαλόπρεπη κορυφή της Ζήρειας - 2ο ψηλότερο βουνό της Πελοποννήσου - ανατολικά η Κορινθία, νότια η Αργολίδα και το βουνό του «Φαρμακά» και νοτιοδυτικά η Μπέρα Αρκαδία. Βρισκόμαστε στο σημείο εκείνο που στάθηκε η φιλόξενη φάτνη του πρωτο-Πολιτισμού των Στυμφαλίων. Εκεί που ο γιος του γενάρχη Πελασγού, Τήμενος, ανέθρεψε την προστάτιδα των γυναικών, θεά Ήρα.

Υπολείμματα των Πελασγικών τειχών, κατάφορτες κουμαριές (*Arbutus Unedo*) άγριες γκορτσιές (*Pyrus spinosa*) και τα πανταχού παρόντα πουργαρία (*Quercus coccifera*) μας συντροφεύουν μέχρι να συναντήσουμε το ξεκλήσι των Αγίων Θεοδώρων, που είναι συνέχεια του ομώνυμου πρωτο-Χριστιανικού μοναστηριού, του μεγαλύτερου και πλουσιότερου της Πελοποννήσου για την εποχή του. Διακρίνονται οι μεγάλες πέτρες από τα Πελασγικά τείχη αλλά και τα αρχιτεκτονικά μέλη από αρχαίο Ναό, πιθανότατα της θεάς Ήρας. Η γέρινη βελανιδιά (*Quercus robur*) στο προαύλιο του ξεκλήσιου θα εντυπωσιάσει τον περιπατητή και θα τον ξεπροβοδίσει για να συνεχίσει το δρόμο του.

Μια γιδόστρατα μας οδηγεί χαμηλότερα στην εντυπωσιακή «σπηλιά του Γκότζη» με τη μεγάλη συμμετρική είσοδο από την οποία βλέπει κανείς τον σπουδαιότερο ορεινό αμπελώνα με ονομασία προέλευσης «NEMEA», τον αμπελότοπο «Γκίοςτια». Στη ρίζα του βουνού μας περιμένει ο μικρός χείμαρρος που αποθέτει τα νερά του στον διανομέα του νερού της Στυμφαλίας λίμνης, ποταμό Ασωπό.

Βαδίζοντας ανατολικά στις όχθες του χείμαρρου, αντικρίζουμε υπολείμματα από παλιό γεφύρι του Αδριανείου Υδραγωγείου και ανάμεσα από αμπελώνες φτάνουμε στη νότια είσοδο του χωριού, όπου μας καλωσορίζει με γάργαρο νερό η γραφική «Κάτου-βρύση».

PSARI – ST. THEODOROI – PSARI

9,3 km. / 2 hours 15 mins (circular route)
Degree of difficulty: medium

We set off from the mountain vineyards in the direction of the village pass. From there we have an excellent view of the quiet valley of Nemea with its abundant vineyards and the Mycenaean centre of Aidonia.

We ascend to the right to find ourselves on the small plateau of St. Athanasios and 'climb up' to 'Hera's den' at the summit of 'Kourkoula'. The view is magical. We can see the magnificent summit of Ziria - the second highest mountain of the Peloponnese - and Corinthia to our east, Argolid and the mountain 'Pharmaka' to the south and Mother Arcadia to the southwest. We find ourselves in the hospitable cradle of Stymphalia's proto-Civilisation. This is where Temenos, the son of patriarch Pelasgos, brought up goddess Hera, the protector of women.

Remnants of the Pelasgian walls, strawberry trees (*Arbutus Unedo*) weighed down with fruit, wild pears (*Pyrus spinosa*) and the ubiquitous Kermes oak (*Quercus coccifera*) keep us company all the way to the chapel of St. Theodoroi, which is a continuation of the early Christian monastery of the same name, the biggest and richest of the Peloponnese at its time. The large stones from the Pelasgian walls are visible, as well as architectural components of the original temple, probably devoted to goddess Hera. The old oak (*Quercus robur*) in the yard of the chapel will send the hiker off impressively on his or her way.

A goat track leads us down to the spectacular 'Gotzis cave' with its large symmetrical entrance from which one can see 'Giostia', the most important mountain vineyard with designation of origin 'NEMEA'. At the foot of the mountain, we are welcomed by a small waterfall feeding into Asopos river, the distributor of the water of lake Stymphalia.

Walking eastwards on the banks of the waterfall, we discern remnants of the old bridge of Hadrian's Aqueduct and, through the vineyards, we reach the southern entrance to the village, where the picturesque 'Katou-vrysi' welcomes us with its babbling waters.

Ψάρι / Psari

Σπηλιά του Γκότζη / Gotzis Cave

Αγ. Αθανάσιος / St. Athanasios

Κορυφή "Κουρκούλα" / "Kourkoula" summit
Φωτο: Γιάννης Σκούρτης / Photos: Yannis Skourtis

Αν θέλετε να στηρίξετε τα Μονοπάτια Πολιτισμού, παρακαλούμε επικοινωνήστε μαζί μας: T: 210 32 25 245 (εσωτ. 2) / email: sepi@ellinikietairia.gr
If you want to support the project Paths of Culture, please contact us: T: 210 32 25 245 (ext. 2) / email: sepi@ellinikietairia.gr
www.ellet.gr / www.monopatiapolitismou.gr

Με την ευγενική χορηγία του
Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη

Kindly sponsored by
The A.G. Leventis Foundation

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ
Τοπική Κοινότητα Ψαριού

